

SZABAD NÉP

Erős ütemben halad
Kína felszabadítása

Egységes vállalati szervezetről
határozott az építőipari értekezlet

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJÁNAK KÖZPONTI LAPJA

VII. EVFOLYAM, 177. SZÁM

ARA 50 FILLER

KEDD, 1949 AUGUSZTUS 2

AZ ÚJ KENYÉR

Egyetlen nap telt el csupán a jobb és olcsóbb kenyér megjelése óta. A forint születésének harmadik, tervgazdálkodásunk megkezdésének második évfordulóján, hétfőn reggel kezdtek a főváros és a vidék élelmiszerüzletei és sütődéi szocialista tervgazdálkodásunk sikereként a jobb jegyes kenyér és az egy forinttal olcsóbb kítűnő félféher szabad kenyér árusítását. Huszonnégy óra rövid idő: sok tapasztalatunk, sok statisztikai adatunk még nem gyűlt össze az újítás hatásáról.

Tudjuk anélkül is, hogy sikere van. Az élelmiszerüzletek hétfőn csúcsgazdálkodást bonyolítottak le kenyéreladásban. Megszokott vevők és ismeretlen vásárlók itt csodálkozó, amott önértékes, vidám megjegyzésekkel fogadták a kenyérből fehérebb színűt és azt, hogy kevesebbet kell érte fizetni. Százszámok kérdezték egymástól hétfőn reggel: mi történt a kenyérünkkel?

Legnyilvánvalóbb válasz: a jó időről beszélni. Arról, hogy csapadékos a tavasz. Arról, hogy a nap is sütött, amikor sütnie kellett és hogy a félelmes jégverés is elkerülte a búzabúzákat. A jó idő azonban csak akkor értékes, ha kihasználják. Hiába hullott volna le az őszi csapadék, ha a mi dolgos parasztjaink nem végezték volna el időben és jól az őszi szántási munkát. Satnya vetést melegített volna a májusi napfény és száraz rögöket moshatott volna a júliusi eső, ha a szentesi gépállomás kihívása nyomán 109 gépállomással és ezernél több traktoristával az élen nem lendült volna nagy tavaszi szántási versenybe a falu. S az idejében jött esőzések is csak azért jelentenek a gabonának aranyat és a péküzlet puljtján olcsóbb, jobb kenyeret, mert a betakarítási és begyűjtési verseny a falun egyre inkább tömegmozgalommá válik és máris kítűnő eredményei mutatkoznak. Az időjárás „demokratizálódott-e” vajjon, vagy dolgozó parasztjaink akarja támogatni most már szívvel-lélekkel a győztes népi demokráciát? Az egymásnak torló légköri páratartalma tért volna jobb belátásra, vagy a falu dolgozói érezték át politikánk és Pártunk helyes vonalát és sorakoztak fel mellettünk versenyükkel, kemény munkájukkal? Mindenki előtt világos, hogy az időjárás csupán segíthet: búzát és kenyeret csak a jól végzett munka ad.

Elég volna hát ennyiben keresni és találni a magyarázatot arra, hogy tegnaptól kezdve békebeli minőségben előállított kenyeret vásárolhatunk? Figyelembe sem venni, el-siklani elől, hogy Angliában a legszigorúbb jegyrendszer mellett is évi 30-40 százalékot kúsznak felfele az élelmiszerek, hogy Franciaországban, Belgiumban és a szomszédos Ausztriában a többi fogyasztási cikk ára mellett az alapvető, legelterjedtebb és legszükségesebb táplálék, a kenyér ára is rendszeresen, jóformán hónapról-hónapra emelkedik! Talán a flandriai síkon nem esik az eső, talán a bécsi dombokra nem süt a májusi nap? S nyugaton talán konkolyt, vagy kavicsot vetnek a felszántott barázdákba, hogy csak patikaméreggel mérhetik és aranyért adhatják az ember mindennapi kenyérért?

Süt a nap ott is, ott is esik az eső. Nem konkolyt vet a földműves ott sem a barázdákba. Nő ott is a búza — csak nem a népek nő. A kibontakozó kalászkövek és a zsákba pergő búzaszemeket, mint minden más árucikket, a tőkés spekuláció kaparintja markába! Az Egyesült Államokban 1943-ban, a háború legnehezebb évében, a gabona árának felferése érdekében 125 millió mázsa búzát etettek meg az állatokkal. Ugyanabban az esztendőben, betartva a nemzetközi tőkés megegyezést, a kanadai kormány 30 millió,

az argentinai 20 millió mázsa búzát használt fel vasúti mozdonyok fűtésére. Legutóbb pedig, a tőzsdei árzuhanások legelső jelére Amerika gazdasági vezetői 80 millió mázsa búzát dobtak a disznók és baromfiak elé. Jó termés — olcsóbb kenyér? Ebből a búzamennyiségből 100 millió éhező ember kaphatna volna egy esztendőn át napi 30 deka kenyeret! A jó termés csak akkor jelent olcsóbb kenyeret, — ha az a jó termés valóban a népe, ha az a jó termés nem az üzletező tőkés, a spekuláló, népi demokráciánk fejlődését, parasztságunk fellendülését akadályozni akaró kulákok hombáraiba, hanem a dolgozó nép képviselőinek kezére jut, ha felhasználását nem a tőzsdei spekuláció, hanem a szocialista gazdálkodás tudományos számvetése irányítja. Mert ha öröm az olcsóbb kenyér a dolgozó népek — a tőkésnek kemény gond és súlyos kudarc. Ki ne emlékezne Magyarországon a harmincas évek elejére, amikor a sorozatos jó termés nyomán nem az olcsó kenyér jelent meg, — hanem a denaturált búza!

A tiszta búzát a dolgozók szájától elvonó gazembereket fékezte meg Pártunk, munkáshatalmunk. Az emberi munka gyümölcsével kupeckodókat kiverjük a gazdasági élet vezető állásából: helyükbe a dolgozó nép képviselői kerültek, azok az emberek, akik a vaslemez célszerű gyártása és a gyapotbálák helyes elosztása mellett kítűnően értik azt is, miképpen kell a szépen termelt búzát a dolgozó nép javára felhasználni. Győztünk! Szilárdan a dolgozó nép, a munkásosztály kezében a hatalom! S a munkásosztály szövetségében álló dolgozó parasztság örömmel halad szövetségeseivel! Versenyben szánt: érti, hogy a munkásosztályt való szövetség egyszersmind saját fellendülésének is az útja. Versenyben gyűjt be: látja, hogy csak a szilárd munkáshatalom, csak a szocialista termelési mód tünteti el még az emléket is a denaturált, disznó elé vetett, mozdonyban fel-fűtött drága búzának, hogy csak a szilárd munkáshatalom nyitja meg az anyagi jólét, az iskolák, az egyenrangú élet kapuját a földek dolgozó előtt. Jó szövetséges lett. Szívesen küldi a búzát.

Hát a jövő? Az talán nincs benne ebben a fehér cipóban az asztalon? Ez az újfajta kenyér jelképe is: a szocialista típusú tervgazdálkodás jelképe. Az állandóan javuló és szüntelenül csak olcsóbbodó fogyasztási cikkeké. S jelképe annak, hogy mi a nagy Szovjetunió példáját követjük a szocializmus építésében. Hiszen hatalmas barátunk, a Szovjetunió volt az első ország, amelyik hadigazdálkodásról békegazdálkodásra tért át. A Szovjetunióban szüntették meg elsőnek a jegyrendszert 1947 decemberében és ugyanaz a rendelet szállította le több más szükséges cikk árával együtt a háborúban résztvevő országok közül az elsőben, a kenyér árát is. Félév sem telt el és az első árcsökkenést újabb árleszállítás követte, míg ez év februárjában a többi olcsóbbodó árucikk között ismét jelentkezett az olcsóbb szovjet kenyér. Mi a jövőnk? Büszkén mondhatjuk az először megszegett olcsó és jobb kenyér fölött: a mi utunk a hatalmas Szovjetunió útja. Az elcsúszó olcsóbbított kenyér mérőföldkő rajta, amely eredményeinket jelzi.

Itt áll az asztalon. Több, mint kovász, liszt, víz és só. Benne van a mi erőnk, a mi győzelmünk. Benne van egész eddigi fejlődésünk. Több ez, mint jelkép, több ez, mint ígéret: ez a szocialista jólét megszegett kenyere.

Az egész haladó emberiség ünnepelte Petőfi Sándort

Petőfit ünnepelte vasárnap a magyar dolgozó nép. Velünk ünnepelték ezen a napon a nagy Szovjetunió népei s a baráti demokráciák. Velünk ünnepelt szerte a világ mindenki, akinek szívügye a béke, a demokrácia, az új, igazabb társadalmi rendnek, a szocializmusnak a győzelme.

Nem a megszokott „kegyelet” visszaemlékezés volt a vasárnapi Petőfi-ünnepségek sorozata, hanem harcos tömegtüntetés. A magyar

dolgozók százai tették hitet nagy költőnk örökségének tette váltói: a hatalmas Szovjetunió, a munkásosztály és a Párt mellett. Százszámok tüntettek Petőfi megvalósult álma: a magyar népi demokrácia és a világ haladó erőinek harcos baráti szövetsége mellett. S emlékezve a dolgozó nép ügyének 100 év előtti hősiére, lelkes tömegek ünnepelték a nép ügyének mai nagy harcosait, ünnepelték a világ dolgozóinak nagy tanítóját, Sztálin elvtársát s

hű tanítványát, népünk vezetőjét, Rákosi Mátyás elvtársat.

A vasárnapi Petőfi-ünnepségek megmutatták, hogy multunk nagyjainak szellemi hagyatéka csak akkor vált, csak akkor válhatott igazán élővé, mindenki kincsévé, amikor a dolgozó nép lett úrrá az országban. S megmutatták, hogy a mult hagyományá nem holt tőke, hanem magasra tartott, harcra hívó lobogó, amely a diadalmas jövő felé mutat.

Petőfi szobránál ünnepel a főváros népe

Vasárnap reggel 9 óra körül már siető csoportok vonulnak az utcákon. Kőbánya, Ferencváros és a peremvárosok dolgozói igyekeznek piros és nemzeti színű zászlókkal, vidám ének-szóval a Petőfi-tér felé. SZIT-ifjak,

Pongrácz Kálmán elvtárs, polgármester ünnepi beszédét mondja

szabadságharcos osztagok, MNDSZ-csoportok vonulnak táblákkal és sok virággal az ünnepségre. Sztálin, Rákosi, Petőfi arcképei felett az ünnepség mindenhol látható jelszava: „A néppel tűzőn-vizen át.” 48-as dallamok keverednek a munkásdalokkal, Petőfi kora a mával.

A Petőfi-szobránál diszorséget áll a honvédség, az államvédelem, a rendőrség, a szabadságharcosok, az R-Gárda és a SZIT-ifjúság. Fél-tizenegy van, mikor a téren már minden csoport és szín teljes pompájában kibontakozik. A szovjet küldöttséget hatalmas éljen és tapsvihar fogadja. Pongrácz Kálmán elvtárs polgármester, az ünnepség szónoka beszélni kezd:

— Büszkén tekintjük magunkat Petőfi eszméi örököseinek, mert a mi politikánk, a magyar dolgozó népet folytatott munkálkodásunk beteljesítése mindannak, amiért ő tollal és karddal harcolt. Győz a magyar nép ügye, mert maga a nép vette kezébe és a népet a magyar munkásosztály és elcsapata, a Magyar Dolgozók Pártja vezeti, olyan emberrel az élen, mint nagy vezérünk: Rákosi Mátyás.

Dübbörgő taps élteti Sztálint és a Szovjetuniót, amikor a szovjet küldöttség ukrán tagja, Malesko író lép a mikrofon elé.

— Engedjétek meg nekem, — mondja — hogy a szovjet nép, munkások, kolhozparasztek és értelmiségiek nevében meghajtsam az emlékezés zászlaját a magyar nép nagy költője, Petőfi Sándor előtt. Vannak költők, akik égő fátylaként világítják meg népünknek a haladás útját. Petőfi Sándor ilyen költő volt. Alkotása él, jegyver népe kezében a szocialista Magyarországot az imperialista ellenséggel vívott harcban. Eljen a demokratikus Magyarország, eljen a hatalmas szovjet nép és magyar nép megbontatlan barátsága.

A szovjet írókülettség grúz tagja, Georgi Leonidze, a Sztálin-díjas író a következőket mondja:

— A Szovjetunió népei és a grúz nép nevében elhelyezem az emlékezés koszorúját a magyar nép nagy

költője, Petőfi Sándor szobra előtt. Eljen a Magyar Népköztársaság, eljen a szabadságszerető magyar nép! Eljen a népek testvérisége, a világszabadság és annak harcos vezetője, a Szovjetunió!

Ezután megindul a szobor felé a koszorúk és virágok színes áradása. Közben állandóan zúg a taps, zeng az éljen. A Kossuth-dal szól, majd felzeng az Internacionálé.

A költő szobra jobbkezevel a különböző népek lengedező zászlói felett a gellérthegyi Szabadság-emlékműre, a szovjet hősök emlékművére mutat.

A csepeli dolgozók ünnepe

A budapesti ünnepséggel egy időben Csepel dolgozó népe zászlókkal és énekszóval szintén felvonult, hogy lelkes kegyelettel emlékezzék meg a centenáriummról. Kalmár József elvtárs, az MDP csepeli pártbizottsága nevében mondott ünnepi beszédet. A beszéd elhangzása után a WM-gyár pártbizottsága és a csepeli üzemek dolgozói koszorúkkal, virágcsokrokkal borították el a szobor talpazatát.

Fáklyás emlékstaféta Petőfi szülővárosába, Kiskőrösre

A magyar ifjúság nevében a MINSZ 1500 szervezeteinek küldöttei vasárnap délelőtt a Nemzeti Múzeum kertjében megkoszorúzták a március 15-i emléktáblát. Várnai Ferenc, a MINSZ nagybudapesti szervezeteinek titkárhelyettese emlékezett meg Petőfiről.

A beszéd után arról a helyről, ahol százegy esztendővel ezelőtt március 15-én Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt, a MINSZ Petőfi-emlékstafétát indított a költő szülővárosába: Kiskőrösre, hogy hirdesse: az ifjúság

A köztársasági elnök ünnepi fogadása

A Budapestre érkezett külföldi írókülettségek tiszteletére Szakasits Arpád elvtárs, köztársasági elnök vasárnap délután fogadást rendezett, amelyen résztvettek a Petőfi Emlékbizottság tagjai, s a magyar szellemi élet vezetői is.

— Ahogyan minden igaz költő, a szabadság minden nagy harcosa túlnő nemzete, országa határán, — mondotta beszédében Szakasits elvtárs,

— úgy lett a mi Petőfink, századokra szóló nagy nemzeti költőnk is minden népek szabadság-dalnokává.

Nem véletlen, hogy a hatalmas Szovjetunió, Lenin és Sztálin dicsőséges népe úgy ünnepli a magyar Petőfit,

mélto követője Petőfinek és minden erejével küzd a nép szabadságának védelméért.

Emlékiállítás a Petőfi-házban

A Petőfi-házban emlékiállítás nyílt meg vasárnap a főváros rendezésében.

Szakasits elvtárs üdvözlö a külföldi vendégeket

Ott volt Szakasits Arpád elvtárs köztársasági elnök, a kormány több tagja, megjelentek a külföldi írókülettségek, élükön a Szovjetunió íróival s a magyar irodalmi és közélet sok ismert személye. Barabás Tibor elvtárs, az Irószövetség főtitkára emlékezett meg Petőfiről, ezután Pongrácz Kálmán elvtárs polgármester végigkálauzolta a vendégeket a kiállításra. A négy terem gazdag anyaga sok új, eddig ismeretlen dokumentumot sorakoztat fel Petőfiről.

mint tulajdon nemzetének nagy fiát.

A külföldi írókülettséghez fordulva, ezeket mondotta:

— A diadalmas szovjet fegyverek segítségével felszabadult és Petőfi szellemében megújult magyar nép törhetetlenül halad Leninnek és Sztálinnak útján a szocializmus felé. Vigyék el a magyar nép üzenetét: nem térünk le erről a megtalált útról, a népek szabadságának, békejének, a munka dicsőségének, az igaz emberségnek az útjáról.

A beszéd befejeztével Szakasits elvtárs átnyújtotta a külföldi vendégeknek a Petőfi Emlékbizottságnak az évfordulóra kibocsátott bronzpakettjét.

A hivatalos koszorúk elhelyezése után Budapest dolgozó asszonyai és férfiai virágokat hintenek Petőfi szobra elé

„Éljen Petőfi neve a demokratikus népek szívében“

Az Írószövetség Petőfi-ünnepé

Vasárnap délután tartotta a Magyar Írószövetség Petőfi emlékünnepélyét. Hat órákor, abban az órában, amikor száz évvel ezelőtt nagy forradalmi költőnk elesett a segesvári csatában, a Szakszervezeti Tanács székházának nagytermében felhangzott a Köztársasági induló.

Gergely Sándor elvtárs, a Magyar Írók Szövetségének elnöke üdvözölte az ünnepség résztvevőit. A magyar írók nevében Nagy Lajos elvtárs emlékezett meg a költőről. Petőfi-versek elhangzása után került sor a külföldi író-delegátusok beszédére. Elsőnek a szovjet íróküldöttség tagja, Andrej Malisko kezdte el szünni nem akaró, lelkes taps közben beszédét:

— A néppel való szoros kapcsolatban, a dolgozó nép munkája, önfejlődése, hősiessége iránt érzett odaadó szeretetben rejlik az igazi költői nagyság. Petőfi ilyen költő volt. Ellensége volt mindenféle „tisztá művészetnek“, a dolgozó nép életét tükrözve verseiben. Fénylő lelke tele volt szeretettel a nép iránt és gyűlölettel a nép ellenségeivel szemben.

— Almai váloraváltak napjainkban, amikor a szabad, demokratikus Magyarország a Szovjetunióval testvéri

barátságban építi fel új életét. Hadd éljen Petőfi neve a demokratikus népek szívében! Szabad, tüzes dalai fénylő fegyverként vigyék előre ezeket a népeket a kommunizmusért vívott harcunkban.

Georgi Leonidze gruz költő megemléltette felszólalásában, hogy a magyar és a gruz nyelvben a híd fogalmának kifejezésére ugyanazt a szót használják.

— Legyen Petőfi neve is a barátság közös hídja a dolgozó magyar és gruz nép között. Ezt a barátságot megerősítette már a Szovjet Hadsereg hős katonáinak vére, akik el-estek Magyarországnak és Budapestnek a német fasizmus igájából való felszabadításáért, a nagy Szovjetunió más népeinek fiaival együtt.

A szovjet küldöttek felszólalása után a baráti népi demokráciák írói tolmácsolták dolgozó népiük üzenetét. Felszólt a román Salajan, a lengyel Broniewsky, a cseh Drda és a bolgár Sztjojan Korolev. Majd a francia Paul Eluard és a délamerikai Pablo Neruda beszélt. A holland Nico Rost, az olasz Bandinelli és az osztrák Adalbert Muhr felszólalása után felhangzottak az Internacionálé hangjai.

Az ifjúság diszelőadása

A vasárnapi egésznapos ünnepségsorozat a magyar ifjúság diszelőadása fejezte be.

Gábor Zoltán, a SZIT főtitkára nyitotta meg a gyönyörű előadást, utána Viktor Chmara, a VIT előkészítő bizottságának szovjet tagja üdvözölte az ifjúságot:

— Rajtatok kívül — mondotta — sehol nem szeretik úgy Petőfit, mint az én hazámban.

Ma a szovjet fiatalok mind megemlékeztek Petőfi haláláról, az üzemek és

Petőfi szülőföldjén...

Ahogy Kiskőrös felé közeledünk, mintha Petőfi-kötetet lapoznánk, úgy vonulnak el a falvak, amelyek általa lettek halhatatlanokká: Dömsöd, Lacháza, Szakszentmárton (hol lehetnek a „Csárdá romjai“?). Végül — Kiskőrös, a költő otthona. Petőfi, akit ezen a napon egyformán ünnepelnek nálunk, a Szovjetunióban és mindennütt, ahol szabadon ejthetik ki az ő nagy jelszavát: „világszabadság!“ — Petőfi Kiskőrös számára közöttük élő,

hús-vér valóság. Családtagnak érzi itt mindenki a költőt. Az a kis, zsuffedeles ház, amelynek alacsony mesteregerendái alatt koszorúkat tömege függ — a költő szülőháza — zárandokhely lett, ahová most levett kalappal, könnyes szemmel járunk óregek és fiatalok. A két kis úttörő, aki az örökmecc két oldalán áll, a búboskence mellett, büszke rá, hogy ők is kiskőrösiek. Ott él Petőfi a Honvéd Hadbiztosi Akadémia hallgatóiban,

Büszkék vagyunk, hogy a szabadságért és békéért folytatott közös küzdelmünkben Petőfi a harcos társunk

Petőfi emlékest Moszkvában

A Szovjet Írók Szövetsége és a VOKSZ a moszkvai Zeneakadémia nagytermében rendezte Petőfi emlékünnepét. A hatalmas terem emelvényén a diszelőadásban Petőfi költészetének tisztelői, barátai és tolmácsolói, Tyihonov, Marsak, Csuikovszkij, Levik, Krasznova, Mihalkov Milman és Hidas Antal a VOKSZ képviselői: Denisov, Jakovlev, Kiszlova és munkatársai, továbbá Molnár Erik elvtárs, moszkvai magyar nagykövet, ezenkívül a művészeti és társadalmi élet képviselői, a szovjet ifjúság, az üzemek küldöttei s a népi demokratikus államok követségeinek beosztottjai foglaltak helyet.

Az ünnepséget Visnyevszkij, a Szovjet Írók Szövetsége főtitkárhelyettese nyitotta meg.

— Az egész szovjet nép együtt ünnepli a magyar néppel Petőfi halálának százéves fordulóját. Mély szeretettel küldjük üdvözlőünket

A Román Népköztársaság kegyeletes ünnepsége Petőfi jelképes sírjánál

A romániai Petőfi ünnepségek pénteken kezdődtek Bukarestben, ahol az írószövetség rendezte az első ünnepélyt. Ezen Beniu, a román írószövetség főtitkára, majd Aszódi Ános méltatták Petőfi költészetét. Felszólt Zek Zoltán is. Másnap szombaton a bukaresti Athenaeum épületében a főváros rendezett nagyszabású műsoros Petőfi ünnepséget, amelyen magyarul és románul szavalták Petőfi verseit. A legnagyobb ünnepség vasárnap volt Segesvár mellett, a fejéregyházi síkon Petőfi emlékművénél. Több ezer ember zarándokolt el az ünnepségre az ország minden részéről.

A legnagyobb bukaresti üzemek, városok és falvak küldötségei jelentek meg az ünnepségen.

Segesvártól a fejéregyházi emlékműig végig felbogarodott falvakon vezetett az út és végig Petőfi Sándor arcképe díszítette nemcsak az országutat, hanem még az országúton a fák ágait is. Ezen a segesvári ünnepségen Miron Constantinescu miniszter, a Tervhivatal vezetője, Zaharia Stancu, a román írószövetség elnöke és Andics Erzsébet elvtársnő beszélt.

Andics elvtársnő beszédében hangszólyozta, hogy Petőfi eszményeit a

magyar népnek. Büszkék vagyunk, hogy a szabadságért és a békéért folytatott közös küzdelmünkben Petőfi a harcos társunk.

Petőfi életét, költői és forradalmi szerepét a magyar forradalomban és szabadságharcban Tyihonov, a kiváló író, Petőfi költészetének kitünő ismerője és verseinek fordítója ismertette. Előadást Rákosi elvtárs szavainak idézésével, a magyar és szovjet nép barátságának éltetésével fejezte be. Utána Molnár Erik elvtárs, nagykövet beszélt meghatott szavakkal arról, hogy

a szocialista világ fővárosában milyen mély szeretettel és megbecsüléssel emlékeznek meg a magyar nép nagy fiáról,

a forradalmi, harcos Petőfi Sándorról. Az est második felében a legkiválóbb szovjet műfordítók Petőfi-verseket olvastak fel,

munkásosztály a dolgozó parasztsággal szövetségben valósítja meg, élükön a munkásság forradalmi pártjával.

Ezután leleplezték Petőfi Sándor jelképes sírját, amelyet a Román Népköztársaság emléktáblája díszít.

Vasárnap este Segesvártól egészen az éjszakába nyúló népünnepséget rendeztek, amelyen munkás- és parasztlékek és táncosportok léptek fel.

A romániai lapok és folyóiratok előadásai cikkekben méltatták Petőfit

és számtalan románra fordított Petőfi verset közölnek. Románia egész területén minden kis faluban is Petőfi-ünnepség volt vasárnap.

A Csehszlovák Írószövetség pozsonyi tagozata vasárnap emlékezett meg Petőfi halálának századik évfordulójáról. Az ünnepségen megjelent Andrej Pavlik tájékoztatóügyi megbízott, s a Pozsonyban működő konzuli testület, élén T. L. Teplov szovjet főkonzul.

A magyar író-társadalmat Illés Béla képviselte. Bevezetőül Andrej Pavko szlovák költő felolvasta Laco Novomesky nevelés- és művészeti szlovák megbízott ünnepi beszédét,

akik most is, ebben a házban fogadják meg: „Nagy előjárónk, Petőfi nagy bajtárs, valóra fogjuk váltani azt, amiért Te harcoltál: a világszabadságot!“ Ott él Petőfi a kiskőrösi termelőcsoportban, amely nemcsak a költő nevét hordja, hanem az ő útját is folytatja.

És ott él Petőfi a sokezeres tömegben, amely nála, az ő szobránál gyűlt össze. Nemcsak a kiskőrösiek: Halas, Majsa, Tázler, Csenyőd, Pirtó, Császártöltés, Kecel, Solt-szentimre, Akasztó, Soltvadkert is eljött. Nem frázis az, amit a pirtói úttörők táblájukra írtak: „Petőfi szellemében élünk, dolgozunk, tanulunk és ha kell, harcolunk!“

Jeney elvtárs, a pest megyei pártbizottság szervezőtitkára beszélt és utána Kiskőrös zúgó tapsal ünnepi születte „második hazáját“ — a nagy Szovjetuniót.

Sporttal, táncal is ünnepel ma kiskunság: nem Petőfi halálának évfordulója, hanem újjászületésének ünnepe ez, — egy ország született újjá Petőfi szellemében.

Szerte az országban

Nem volt olyan város, olyan falu az országban, ahol ne ülték volna meg ezt az ünnepet. Szeged minden üzeme, a honvédség, rendőrség, az ifjúság szervezetei emlékünnepségeket rendeztek. Somogyi-telepet Petőfi-telepnek nevezték el és ezt emléktáblán örökítették meg. Győrött a városháza előtt összegyűlt hatalmas tömegnek Gőze Géza helyettes polgármester mondott beszédet, majd Virgil Roanid, a baráti román ifjúság kiküldöttje tolmácsolta a román ifjúságszövetség üdvözlését. Miskolcon, a Tetemvártéren Fekete Mihály elvtárs, főispán emlékezett meg Petőfiről. Utána Adam Szurum, a mongol ifjúság képviselője beszélt arról, hogy a mongol ifjúság is Petőfi szellemében harcol a tartós békéért. Debrecenben emléktáblát helyeztek el azon a házon, ahol 1849-ben Petőfi családjával lakott és ahol Zoltán fia született. Több mint tízezer dolgozó vonult fel táblákkal és zászlókkal a Petőfi-terre, ahol Kulcsár Ferenc, a debreceni Népfőbizottság elnöke és Pierre Billard, francia ifjúsági küldött beszélt. Tatabányán Sármai János, megyei szakszervezeti titkár mondott beszédet és felszólt az indiai ifjúság küldöttje, Uma Rai Csaudhuri is. Kiskunfélegyházán csaknem tízezer tömeg ünnepelt a Petőfi szobornál, hasonlóképpen Ceglédn, Mosonmagyaróváron, Pécsen, Esztergomban és az ország minden részén.

Még inkább megérttem most azt is: mennyire tehetetlenek azok a költők, akik valami esztétikai burokba próbálnak elbújni. Az igazi költőnek mindig a népével kell lennie. Ugy kell írnia, hogy a néphez közel és a nép számára érthető legyen: a nép nyelvén kell beszélnie.

— Petőfi — folytatta Scsipacsov elvtárs — igazi hazafi volt, aki forró szeretete népet, aki a nép szabadságáért feláldozta életét és így természetesen a kozmopolitizmus ellensége volt.

Aról beszélünk, hogy Petőfi nemcsak a forradalmi verseiben forradalmár. Scsipacsov megjegyzi: egy valóban nagy költőnél

akármilyen témához nyul, mindig lehet érezni eszmei céltudatosságát.

Politikai versei ugyanúgy, mint a „személyi“ — ha használhatom ezt a kifejezést — vagyis lírai, szerelmi, stb. versei egészet alkotnak és a költő gazdagságát és sokoldalúságát mutatják. Ugyanúgy, mint a nagy orosz költők, Puskin, Lermontov és mások költészeté, Petőfi költészeté is rendkívül gazdag volt.

Hangosan harsogtak politikai versei és a többi téma mintha kiegészítette volna őket.

Az ilyen költő politikai versei még inkább meggyőzőek.

— A forradalom előtt Oroszországban Petőfit nagyon kevesen ismer-

tek. Tiranában szombaton Petőfi-est keretében emlékeztek meg a szabadságharcos költő halálának századik évfordulójáról. Résztvettek az ünnepségen az Albán Munkapárt vezetői, az albán kormány tagjai, a hadsereg képviselői, továbbá a politikai, kulturális, tudományos és művészeti élet vezetői.

Kárpátukrajna lakossága szintén kegyeletes ünnepségeken emlékezett meg Petőfi Sándor halálának századik évfordulójáról. Uzsgorodban és a vidéken klubokban, kulturálisokban, színházokban irodalmi esteket rendeztek. Több könyvtárban emlékkiállításokat mutatják be Petőfi műveinek orosz- és magyarnyelvű kiadásait.

A franciaországi magyarok ünnepé

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesülete lelkes ünnepséggel emlékezett a centenáriumra. A Petőfi emlékestén igen sok magyarbarát francia is résztvett. A párisi magyar művészek Petőfi-verseket és mezené-sített Petőfi-dalokat adtak elő.

Petőfi-est Hágában

A hágai „Kunstgebouw“ színházteremben a hágai magyar követség rendezett nagyszerű Petőfi-estet. Ott voltak a szovjet nagykövetség és a népi demokráciák követségének vezetői, neves írók, művészek és a magyar kolónia. Bölöni György hágai követ mondott bevezetőt, majd neves írók és művészek ismertették Petőfi költészetét és műveit.

A szovjet íródelegáció és a többi külföldi küldötségek tagjai a Petőfi-szobornál rendezett ünnepségen

Ha Petőfi ma élne — kommunista lenne

Beszélgetés Scsipacsov elvtárral, a szovjet íróküldöttség vezetőjével

Három népének költő fiát: az orosz Scsipacsov, az ukrán Malisko és a grúz Leonidze elvtársakat küldte el hozzánk a nagy Szovjetunió a Petőfi-ünnepségekre.

A Szabad Nép munkatársa felkereste a szovjet delegációt és megkérte annak vezetőjét, Scsipacsov elvtársat, számoljon be a Szabad Nép olvasótáborának itt szerzett benyomásairól, beszéljen nekünk arról, hogyan látja Petőfit.

— Mély benyomást tettek rám a szombati és vasárnapi Petőfi-ünnepségek. Ez valóban nemzeti ünnep volt, amelyben az egész nép résztvett. Megérttem Petőfi népszerűségét, megérttem, hogy miért és mennyire szereti Petőfit a magyar nép. Még inkább megérttem, milyennek kell lenni egy igazi költőnek. A költőnek hazája polgárává kell lennie s

úgy kell alkotnia, hogy ez az életbe való aktív beavatkozás legyen. Az igazi költő mindig hazafi és mindig pártserű.

Még inkább megérttem most azt is: mennyire tehetetlenek azok a költők, akik valami esztétikai burokba próbálnak elbújni. Az igazi költőnek mindig a népével kell lennie. Ugy kell írnia, hogy a néphez közel és a nép számára érthető legyen: a nép nyelvén kell beszélnie.

— Petőfi — folytatta Scsipacsov elvtárs — igazi hazafi volt, aki forró szeretete népet, aki a nép szabadságáért feláldozta életét és így természetesen a kozmopolitizmus ellensége volt.

Aról beszélünk, hogy Petőfi nemcsak a forradalmi verseiben forradalmár. Scsipacsov megjegyzi: egy valóban nagy költőnél

akármilyen témához nyul, mindig lehet érezni eszmei céltudatosságát.

Politikai versei ugyanúgy, mint a „személyi“ — ha használhatom ezt a kifejezést — vagyis lírai, szerelmi, stb. versei egészet alkotnak és a költő gazdagságát és sokoldalúságát mutatják. Ugyanúgy, mint a nagy orosz költők, Puskin, Lermontov és mások költészeté, Petőfi költészeté is rendkívül gazdag volt.

Hangosan harsogtak politikai versei és a többi téma mintha kiegészítette volna őket.

Az ilyen költő politikai versei még inkább meggyőzőek.

— A forradalom előtt Oroszországban Petőfit nagyon kevesen ismer-

tek. Tiranában szombaton Petőfi-est keretében emlékeztek meg a szabadságharcos költő halálának századik évfordulójáról. Résztvettek az ünnepségen az Albán Munkapárt vezetői, az albán kormány tagjai, a hadsereg képviselői, továbbá a politikai, kulturális, tudományos és művészeti élet vezetői.

Kárpátukrajna lakossága szintén kegyeletes ünnepségeken emlékezett meg Petőfi Sándor halálának századik évfordulójáról. Uzsgorodban és a vidéken klubokban, kulturálisokban, színházokban irodalmi esteket rendeztek. Több könyvtárban emlékkiállításokat mutatják be Petőfi műveinek orosz- és magyarnyelvű kiadásait.

A franciaországi magyarok ünnepé

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesülete lelkes ünnepséggel emlékezett a centenáriumra. A Petőfi emlékestén igen sok magyarbarát francia is résztvett. A párisi magyar művészek Petőfi-verseket és mezené-sített Petőfi-dalokat adtak elő.

Petőfi-est Hágában

A hágai „Kunstgebouw“ színházteremben a hágai magyar követség rendezett nagyszerű Petőfi-estet. Ott voltak a szovjet nagykövetség és a népi demokráciák követségének vezetői, neves írók, művészek és a magyar kolónia. Bölöni György hágai követ mondott bevezetőt, majd neves írók és művészek ismertették Petőfi költészetét és műveit.

A szocialista tervgazdálkodás biz-

ték. Petőfi olyan költő, aki a népnek írt és ha a népnek nincs hatalma, nincsenek jogai, akkor a forradalmi költők hangja alig jut el hozzá. A Szovjetunióban, ahol a hatalom a népé, Petőfi már a huszas években népszerűvé vált — amikor Lunacsarszkij fordításában megjelent egy Petőfi-kötet —, de még népszerűbb lett a harmincas években.

— Petőfi népszerűsége a Szovjetunióban

megcáfolja azt az elméletet, hogy egy kis nép költője nem lehet nemzetközi.

Egy költő nemzetközisége tehetségétől, zsenialitásától, politikai beállítottságától függ.

Aról beszélgetünk, hogy Lunacsarszkij, fordításaihoz írt bevezetőjében Petőfit kora „bolsevikjének“ nevezi. — Ez a megállapítás — mondja Scsipacsov — helyes és

ha Petőfi most élne, akkor teljesen nyilvánvaló, hogy kommunista lenne.

Megkérdezem tőle, hogy a küldöttségben miért vesz részt grúz és ukrán költő? Azt válaszolja, hogy ez a küldöttség a népek barátságát fejezi ki. A küldöttség kiválasztásában arra törekedtek, hogy a sok nemzetiségű Szovjetuniót képviselje. Azonkívül rövid tartózkodásuk Magyarországon lehetőségét ad arra, hogy

még közelebb kerüljön egymáshoz nemcsak az orosz és magyar irodalom, hanem a Szovjetunió valamennyi népeinek irodalma és a magyar irodalom.

Lehetőséget ad arra, hogy ez a kapcsolat még szorosabb legyen.

A beszélgetés véget ér. A szovjet íróküldöttség tagjai vidékre utaznak, üzemeket látogatnak — ismerkednek Petőfi igazi hazájával, azzal az új Magyarországgal, amelyet évszázados álmából valósággá tett a Szovjetunió népeinek ereje és barátsága.

R. É.

„A szocializmus — valóság“

Két angol szakszervezeti vezető beszámolója a Szovjetunióról

A londoni Szakszervezetek Tanácsa füzet alakban kiadta Henry Lewitt és Harry Wiver beszámolóját a Szovjetunióról. Mindketten ez év tavaszán jártak Moszkvában.

A beszámoló lelkes hangon ír a szovjet fővárosról.

Elmondja, hogy az üzletek kirakatai tömve vannak mindenféle áruval. A beszámoló szerzőit különösen megragadta Moszkva liktető közlekedése, elsősorban a csodálatos Metro. Leírják azt is, hogy a moszkvaiak különösen öltözöttek és egészséges, életvidám emberek.

★

A Szovjetunió szakszervezeteinek X. kongresszusa — írják a beszámoló szerzői — meggyőződött bennünket, hogy a Szovjetunióban a munkások és az értelmiség a demokratikus felépítésű szakszervezeti mozgalmon keresztül tevékenyen résztvesznek az ipari élet irányításában“. A füzet szerzői tényekkel cáfolják meg a Szovjetunió elleneségei által terjesztett valamennyi rágalmat. Bebizonyítják, hogy a Szovjetunióban széleskörű, igazi demokrácia van. Arra a kérdésre, hogy a szovjet emberek miért boldogok, a füzet szerzői így felelnek:

A szocialista tervgazdálkodás biz-

Uj munkásvonal Budapest és Cegléd között

A közlekedésügyi minisztérium vasúti főosztálya közli, hogy a dolgozók kérésére augusztus elsejétől, hétfőtől kezdve Budapest Nyugati-pályaudvar és Cegléd között új munkásvonalpárt helyez forgalomba. Az új vonat a Nyugati-pályaudvarról 6 óra 09 perckor indul, ellenirányból 21 óra 53 perckor érkezik a Nyugati-pályaudvarra. A munkásvonal közlekedése lehetővé teszi, hogy az éjszaka dolgozó munkások minden várakozás nélkül másfél-két órával előbb hazatérhessenek otthonukba. A 22 órás munkakezdetnél pedig újabb órát nyernek a dolgozók.